

วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ

JOURNAL OF NURSING AND HEALTH CARE

ที่ปรึกษา	นายกสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ	สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
เจ้าของ	สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ	สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
บรรณาธิการ	รองศาสตราจารย์ ดร. สมจิต แดนสีแก้ว	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บรรณาธิการผู้ช่วย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วาสนา รวยสูงเนิน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรีย์ ธรรมิกบุตร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดลวิวัฒน์ แสนโสม
อาจารย์ ดร. วาริวรรณ ศิริวานิชย์
อาจารย์ ดร. กุสุมาลี โพธิ์ปัสสา

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร. ศิราณี อินทรหนองไผ่
รองศาสตราจารย์ ดร. พร้อมจิตร์ ห่อนบุญเข็ม
รองศาสตราจารย์ ดร. นพวรรณ เปี้ยเชื้อ
รองศาสตราจารย์ ดร. กฤตยา แสงเจริญ
รองศาสตราจารย์ ดร. วรรณชนก จันทชุม
รองศาสตราจารย์ ดร. วรรณิ์ เตียววิเศษ
รองศาสตราจารย์ ดร. นงนุช บุญยัง
รองศาสตราจารย์ ดร. ภัทราภรณ์ หุ่นปันคำ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกศินี สราญฤทธิชัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิจิตรา เสนา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤมล สิงห์ดัง
อาจารย์ รัตน์ดาวรรณ คลังกลาง

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา

ฝ่ายจัดการ

อาจารย์ สายใจ คำทะเนตร
อาจารย์ กัลยารัตน์ คาคสนิท
อาจารย์ เบญจพร ฐิติญาณวิโรจน์
อาจารย์ สุรัสวดี พนมแก่น
นางสาว สุภาพร นิสสัยยัง

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา
สำนักงานสมาคมพยาบาลฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

<http://www.tci-thaijo.org/index.php/jnat-ned>

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางการพยาบาลและความรู้จากศาสตร์อื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่วิชาชีพพยาบาล
2. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยทางการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ
3. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพพยาบาลในการเผยแพร่ความรู้จากประสบการณ์และการศึกษาค้นคว้านำไปสู่การสร้างสรรค์ความรู้ใหม่
4. เพื่อเป็นสื่อกลางการติดต่อสัมพันธ์ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของพยาบาลทั้งในประเทศไทย และสากล

ข้อเขียนหรือบทความใด ๆ ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ ฉบับนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะตัวของผู้เขียน กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย และไม่มีข้อผูกพันประการใด ๆ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. รศ.ดร.ปิยะรัตน์ นิลอัยยิกา	17. ผศ.ดร. อภิญญา วงศ์พิริยโยธา
2. รศ.ดร. เอื้อมพร ทองกระจาย	18. ผศ.ดร. หทัยชนก บัวเจริญ
3. รศ.ดร. พนิษฐา พานิชชีวะกุล	19. ผศ.ดร. สายใจ พัวพันธ์
4. รศ.ดร. สุวรรณมา บุญยะสิทธิ์	20. ผศ.ดร. ศิริมาศ ปิยะวัฒน์
5. รศ.ดร. วรณภา ศรีธัญรัตน์	21. ผศ.ดร. วีระพร ศุทธากรณ์
6. รศ.ดร. วลัยพร นันทศุภวัฒน์	22. ผศ.ดร. นิลุบล รุจิรประเสริฐ
7. รศ.ดร. เสาวคนธ์ วีระศิริ	23. ผศ.ดร. นงลักษณ์ เมธากาญจนศักดิ์
8. รศ.ดร. สมพร รุ่งเรืองกลกิจ	24. ผศ.ดร. ชวนพิศ ทำนอง
9. รศ.ดร. วิภาพร วรหาญ	25. ผศ.ดร. ชนิตฐา หาญประสิทธิ์คำ
10. รศ. อำพน ศรีรักษา	26. ดร. ปวีณภัทร นิธิตันติวัฒน์
11. รศ. สมพร วัฒนกุลเกียรติ	27. ดร. อัจฉรา อ่วมเครือ
12. รศ. วิณา อิศรางกูร ณ อยุธยา	28. ดร. อมาวสี อัมพันธ์ศิริรัตน์
13. รศ. เพ็ญศรี ชุนไช้	29. ดร. พิมพ์พิมล วงษ์ไชยา
14. รศ. เพชรไสว ลัมตระกูล	30. ดร. พอเพ็ญ ไกรนรา
15. ผศ.ดร. จิตภินันท์ ศรีจักรโคตร	31. ดร. นริสา วงศ์พนารักษ์
16. ผศ.ดร. ชนิษฐา วรธงชัย	32. แพทย์หญิงเสมอใจ เห็นประเสริฐแท้

บทบรรณาธิการ

5

บทความวิชาการ

❖ บทบาทของพยาบาลในทีมสหสาขาวิชาชีพในการป้องกันการนอนโรงพยาบาลซ้ำของผู้ที่มีภาวะหัวใจล้มเหลว: ตามกรอบแนวคิดทฤษฎีการบรรลุจุดมุ่งหมายของคิง	จันทิมา ฤกษ์เลื่อนฤทธิ	6
❖ การจัดการตนเองในผู้ป่วยที่เป็นเบาหวาน: กระบวนการของแต่ละบุคคล	วิมลรัตน์ บุญเสถียร	18

รายงานวิจัย

❖ ทูทางบวกขององค์การที่มีผลต่อความเป็นเลิศของการบริการพยาบาล ของพยาบาลวิชาชีพ แผนกผู้ป่วยนอก: การวิเคราะห์หุระดับ	กรรณิกา กุกุดเรือ ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา สมถวิล วิจิตรวรรณ	25
❖ การดูแลผู้สูงอายุของผู้ดูแลในครอบครัวบ้านหนองตะไก้ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี	กาญจนา ปัญญาธร	33
❖ ภาวะโภชนาการและพฤติกรรมการบริโภคอาหารด้านมะเร็งของผู้ป่วยมะเร็งที่โรคมะเร็ง วัดคำประมง อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร	จินตนา สุวิทวัส เอี่ยมพร ทองกระจาย พระปพนพัชร จิรธัมโม	40
❖ การพัฒนารูปแบบบริการผู้ป่วยไตวายระยะสุดท้ายที่ได้รับการล้างไตทางช่องท้อง โรงพยาบาลร้อยเอ็ด	สุกัญญา อึ้งตระกูล ศุพรรณิ ตั้งภักดี จุฑาลักษณ์ แก้วมะไฟ	49
❖ ผลของโปรแกรมส่งเสริมการจัดการตนเองต่อพฤติกรรมสุขภาพและระดับน้ำตาลในเลือดในหญิงที่เป็นเบาหวานจากการตั้งครรภ์	อังคณา ชูชื่น น้ำอ้อย ภักดีวงศ์ วารินทร์ บินโฮเซ็น	60
❖ การพัฒนารูปแบบบริการสุขภาพผู้สูงอายุที่เป็นผู้ป่วยเบาหวานโดยมีส่วนร่วมของชุมชนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านพร้าว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู	ทิชากร แก้วอัคฮาต ชลการ ทรงศรี	68
❖ ประสิทธิผลของโปรแกรมการสื่อสารข้อมูลแก่ญาติผู้ป่วยวิกฤตต่อความรู้สึกไม่แน่นอนในความเจ็บป่วยและการเผชิญความเครียด	พรพิไล บัวสำอางค์ วารินทร์ บินโฮเซ็น น้ำอ้อย ภักดีวงศ์	76
❖ ปัจจัยทำนายคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยมะเร็งเต้านมภายหลังการรักษาในโรงพยาบาลสังกัดมหาวิทยาลัย	บัวหลวง สำแดงฤทธิ มณฑา ลิ้มทองกุล	85
❖ ผลของโปรแกรมการเตรียมความพร้อมอย่างมีแบบแผนต่อความวิตกกังวลของผู้ป่วยผ่าตัดที่ได้รับยาระงับความรู้สึก ทางช่องไขสันหลัง ในโรงพยาบาลศรีสะเกษ	ธัญมัย ปุรินัย	94

สารบัญ

❖ สัมพันธภาพระหว่างคู่สมรสก่อนการรักษา สุขภาวะทางเพศและคุณภาพชีวิตของบุรุษที่เป็นมะเร็งต่อมลูกหมาก กระเพาะปัสสาวะลำไส้ใหญ่และทวารหนักหลังการรักษาและคู่สมรส	อัญชัญ วัฒนะพันธ์ศักดิ์ อธิราภรณ์ จันทรดา บัวหลวง ลำแดงฤทธิ์	103
❖ การศึกษาความต้องการองค์ความรู้ แหล่งเรียนรู้ด้านอาหารและโภชนาการชุมชนของจังหวัดสงขลา	อมวาลี อัมพันศิริรัตน์ ประไพพิศ สิงหเสม มารีสา สุวรรณราช กัญญ์สิริ จันทรเจริญ เกษศิริรินทร์ ภูเพชร ทรงฤทธิ์ ทองมีขวัญ ปิยนุช ภิญโญ เพชรไสว ลัมตระกูล	114
❖ สถานการณ์การดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองในตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	อนงค์ สุทธิพงษ์ อุบล แจ่มนาม	122
❖ การพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยโรคหัวใจพิการแต่กำเนิดชนิดวิกฤติในทารกแรกเกิด โรงพยาบาลราชบุรี	เกษร จันทนาค ลักคณา บุญมี	130
❖ การพัฒนาความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านการพยาบาลผู้ป่วยโรคหัวใจขาดเลือดเฉียบพลันของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลดำเนินสะดวก	สมจิตร มาตยารักษ์ ผ่องพรรณ อรุณแสง	139
❖ ภาวะโภชนาการและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะโภชนาการในผู้สูงอายุเจ็บป่วยเรื้อรังที่มารับบริการที่คลินิกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลทุติยภูมิแห่งหนึ่ง	กนกกาญจน์ กองพิธิ สิริมาศ ปิยะวัฒนพงศ์	152
❖ ปัจจัยทำนายภาวะโภชนาการในผู้สูงอายุที่เป็นมะเร็งช่องปากก่อนได้รับการผ่าตัด	มัลลิกา ลุนจักร์ มารีสา ไกรฤกษ์	162
❖ การพัฒนาแบบฟอร์มบันทึกปฏิบัติการพยาบาลและประเมินผลการพยาบาล โรงพยาบาลหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี	กนิษฐ ศรีปานแก้ว สายฝน กันธมาลี	171
❖ ผลของโปรแกรมระเบิดสมองและการรับรู้ความรู้สึกต่อความเครียดของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย	ปาริชาติ เทวพิทักษ์ สุนทรา โตบัว	179
❖ การพัฒนาระบบประเมินการเรียนการสอนภาคปฏิบัติทางการพยาบาลตามแนวคิดการประเมินที่ใช้ทฤษฎีเป็นฐาน		190

อื่น ๆ

- ❖ คำแนะนำสำหรับผู้เขียน
- ❖ ใบแจ้งความลงโฆษณา
- ❖ อัตราค่าโฆษณา
- ❖ ใบสมัครสมาชิกวารสาร
- ❖ โฆษณา

Unบรรณาธิการ

สวัสดิ์ค่ะ พี่น้องพยาบาล และผู้อ่านทุกท่าน สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ดำเนินการจัดทำวารสารทางการพยาบาล ราย 3 เดือน ภายใต้ชื่อ “วารสารสมาคมพยาบาลฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Journal of Nurses’ Association of Thailand North-Eastern Division)” เผยแพร่แก่สมาชิกพยาบาล ต่อเนื่องมาเป็นเวลา 31 ปี จากปี พ.ศ. 2526 จนถึงปัจจุบัน เพื่อให้เกิดความชัดเจนของประเด็นการนำเสนอองค์ความรู้ต่อสังคม เพื่อพัฒนาวารสารสู่ฐานดัชนีอ้างอิงและเผยแพร่ในระดับสากล และพัฒนาสมาคมฯ ให้เป็นศูนย์ประสานเครือข่ายพยาบาลในอาเซียน สมาคมฯ จึงได้เปลี่ยนชื่อวารสารเป็น “วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ (Journal of Nursing and Health Care)”

วารสารฉบับนี้เป็นวารสารปีที่ 32 ฉบับที่ 4 ของปี 2557 มีพยาบาลจากทั่วประเทศไทยได้พัฒนาองค์ความรู้ทางการพยาบาล ผลลัพธ์ทางการพยาบาล การดูแลสุขภาพ และพัฒนาการศึกษาพยาบาล ได้ส่งบทความวิชาการจำนวน 2 เรื่อง และรายงานวิจัยมาเผยแพร่จำนวน 19 เรื่อง ซึ่งรายงานการวิจัยมีการใช้ระเบียบวิธีวิจัยที่หลากหลาย เช่น การวิจัยเชิงพรรณนาเพื่อประเมินสภาพการดำเนินงานการเฝ้าระวังความเสี่ยงทางพฤติกรรมและสิ่งแวดล้อม การวิจัยกึ่งทดลองเพื่อศึกษาผลของโปรแกรมดูแลสุขภาพ โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ทางการพยาบาล และการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาระบบการดูแลและให้การพยาบาลผู้ป่วย เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยวิกฤต และผู้ป่วยเรื้อรัง ซึ่งทั้ง 21 เรื่องล้วนมีความน่าสนใจสามารถนำไปใช้ต่อยอดเพื่อการพัฒนางานพัฒนาการพยาบาลและพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพได้เป็นอย่างดี

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในนามเจ้าของวารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ (Journal of Nursing and Health Care) มีความภูมิใจในความสามารถของพี่น้องพยาบาลที่มุ่งมั่นในการพัฒนาสุขภาพประชาชน พัฒนาวิชาชีพ และพัฒนาสังคม จึงขอเรียนเชิญพี่น้องพยาบาลทุกท่านร่วมเป็นเจ้าของวารสารโดยการสมัครเป็นสมาชิก ร่วมส่งบทความเผยแพร่ การติดตามอ่านวารสาร และนำองค์ความรู้ไปพัฒนาต่อเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของวิชาชีพ แล้วอย่าลืมส่งต่อให้เพื่อนพ้องน้องพี่ของเราได้อ่านกันอย่างต่อเนื่อง อย่าลืมนำมาร่วมสร้างสรรค์ผลงานและเสริมความเข้มแข็งให้วารสารได้รับความนิยม และช่วยกันอ้างอิงวารสารของเรา เพื่อให้วารสารของเรามีค่า Impact Factors มากขึ้นนะค่ะ และร่วมสานฝันตามค่านิยมของสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เอื้ออาทร มีเมตตา ริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่พัฒนา จิตอาสา รักประชาธิปไตย

ขอขอบคุณคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่อนุเคราะห์ให้สถานที่ตั้งสำนักงานสมาคมพยาบาลฯ ในการดำเนินงานวารสาร ขอขอบคุณกองบรรณาธิการทุกท่านที่ทำงานอย่างเข้มแข็ง และขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ช่วยให้ข้อเสนอแนะในการปรับแก้ต้นฉบับจนเกิดความสมบูรณ์ สมาคมฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเครือข่ายการดำเนินงานนี้จะเข้มแข็งยิ่งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมของพยาบาลสู่การทำงานที่มีคุณภาพ ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และได้มาตรฐานการพยาบาลสากลต่อไป

รศ.ดร. สมจิต แดนสีแก้ว

บรรณาธิการ